

bemeldte Arbeider vil Udgiften herved andrage c. 14,000 Rd. Dette Overflag er imidlertid kun aldeles kalkulatorisk, og Ministeriet antager derfor, at nogle dog mindre betydelige Arbeider, som det, efter hvad der er kommet til Ministeriets Kundskab, ligeledes vil være nødvendigt snarest muligt at bringe til Udførelse paa Landtungen udenfor Overflisfoged Breinholts Distrikt, tillige ville kunne foranstaltes i værtskifte for Overlagssummen.

Man tillader sig saaledes herved tjenstlig at anmode det ærede Udvalg om behagelig at ville være uleiligt med til den foretaende anden Behandling af Forslag til Finantslov for Finantsaaaret fra 1ste April 1874 til 31te Marts 1875 at stille følgende Ombringingsforslag til § 25:

Som ny Post Indenrigsministeriet vedkommende indfattes:

Til Dæmningsarbeider paa Landtungen mellem Simfjorden og Vesterhavet . . 14,000 Rd."

Den omtalte Ekstraft-Gjenpart, dateret 14de Januar 1874, af en Indberetning fra Overflisfogden til Klitinspektøren er saalydende:

„Endnu forinden den sædvanlige aarlige Indberetning om Klitvæsenets Tilstand i det forløbne Aar indgives, tillader jeg mig allerærbødigst at give en foreløbig Beretning om den Skade, der paa Harbøer og i Ferring, Fjaltring og Bøvling er tilspiet af Klitterne i Stormen den 17de December f. A. og den 4de Januar d. A., og for at deres Høivelbaarenhed i Tide kan gjøre de Skridt, som maatte anses formaalstjenlige til at faae de Midler bevilgede, som i Aar ville være uundgaelig nødvendige til Stadens Udbæring, og som meget betydelig ville overstige de ordinært bevilgede, tillader jeg mig lige ærbødig at ledsage Beretningen af et aldeles foreløbigt Arbeidsforslag for den mest truede Strækning: „Harbøer og Ferring“, uden dog derved i mindste Maade at ville binde eller foregribe Sandflugtskommissionernes Bestemmelser.

3. I Ferring Sogns Klitter har Havet paa 4 forffjellige Steder gjenembrudt Klitdæmningerne udfor „Ferring Sp“ og derved fyldt denne saaledes med Havvand, at den steg langt over sine Bredder, hvorved ikke liden Oversvømmelsesffade er tilspiet de tilstødende lavtliggende Agerjorder paa Harbøer. Det er ikke let endnu at udtale nogen bestemt Mening om Stadens Udstrækning og Betydning, da denne for en stor Del afhænger af Vinterens Karakter, hvorved paa den ene Side Saltvandets ødelæggende Virkninger i en ikke ringe Grad kunde neutraliseres ved en regnfuld Vinters Udvaskninger, medens paa den anden Side fortsatte Storme med Høivande selvfølgelig ville forværre Tilstanden betydelig. At der her, saasnart den rolligere Aarstid indtræder, bør foretages gjenemgribende Arbeider, for at holde Havet ude af Ferring Sp, turde være indlysende.

4. I Harbøer Sogns Klitter har Stormfloderne som sædvanlig huseret værft. I den sydlige Del udfor Ferring Sp gjælder ganske det om det tilstødende Sogns Klitter ovenstaaende Sagte. Af den midterste Del ere vel Yderkanterne af Klitten oprevne og bortffyllede, men noget Gjenembrud har ikke fundet Sted, derimod har den nordlige Del af Klitstrækningen (den egentlige Landtunge mellem Havet og Simfjorden) lidt overordentlig, idet ikke alene Gjenembrudene her ere baade talrige og brede, men Klitkræften endog paa lange Strækninger er aldeles sløiset, og det maa næsten anses for et rent Under, at de herværende Beboere og deres Huse undgik total Ødelæggelse ved, at de „Klitdæmninger“, som Sandflugtsvæsenet havde ladet opføre, holdt Havet ude, omendffjøndt Havet, efter at have bortffyllet det yderste naturlige Klitværn, steg lige til det Øverste af disse Dæmninger, saa jeg ved min Nærværelse dertil fandt Toppen og den øfflige Straaning paa dem ganske belagt med oversffyllet Lang og Skibdie. Hvis Landtungen ikke ganske skal opgives, Beboerne prisgives, og Simfjorden inden føte Tid gjøres til en aaben Havbugt, vil det være en bydende Nødvendighed her at foretage Arbeider af et ganske ualmindeligt Omfang og en gjenemgribende Natur.

Foreløbigt Forslag.

De Arbeider, hvortil jeg næstovenfor har tilladt mig at hentyde, ere af en saadan Bestaaffenhed, at de kræve grundige Forundersøggelser af vandbygningskyndige Teknikere, og jeg tager derfor i dette mit „foreløbige Forslag“ intet andet Hensyn til dem end det: at de af mig foreslaaede Klitarbeider i saa Fald ingenlunde vilde være spildte, men tvertimod udgjøre et nødvendigt Led i dem. Men der er den Forffjel paa dem, at disse foreløbige Arbeider ere aldeles uopfattelige, hvis man overhovedet vil konservere Landtungenes Beboelighed og skjærme Harbøer for ødelæggende Oversvømmelser i den nærmeste Fremtid, hvortil hører: